

Александр Акопян

ОТ АРХИПЕЛАГА К КОНТИНЕНТУ: ОБЪЕМ КОНЦЕПТА «НУМИЗМАТИКА АРМЕНИИ»

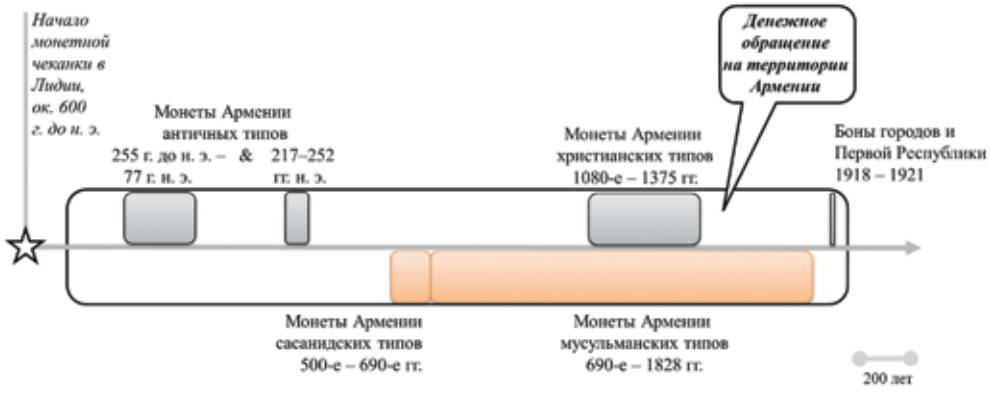

Рис. 1. Архипелаг армянской нумизматики и континент нумизматики Армении.

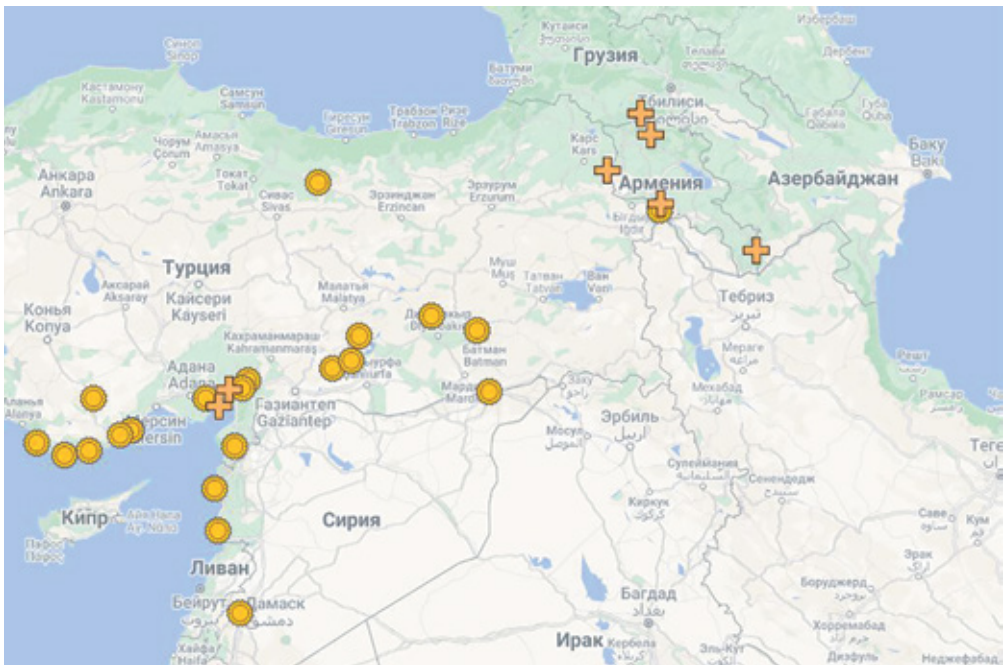
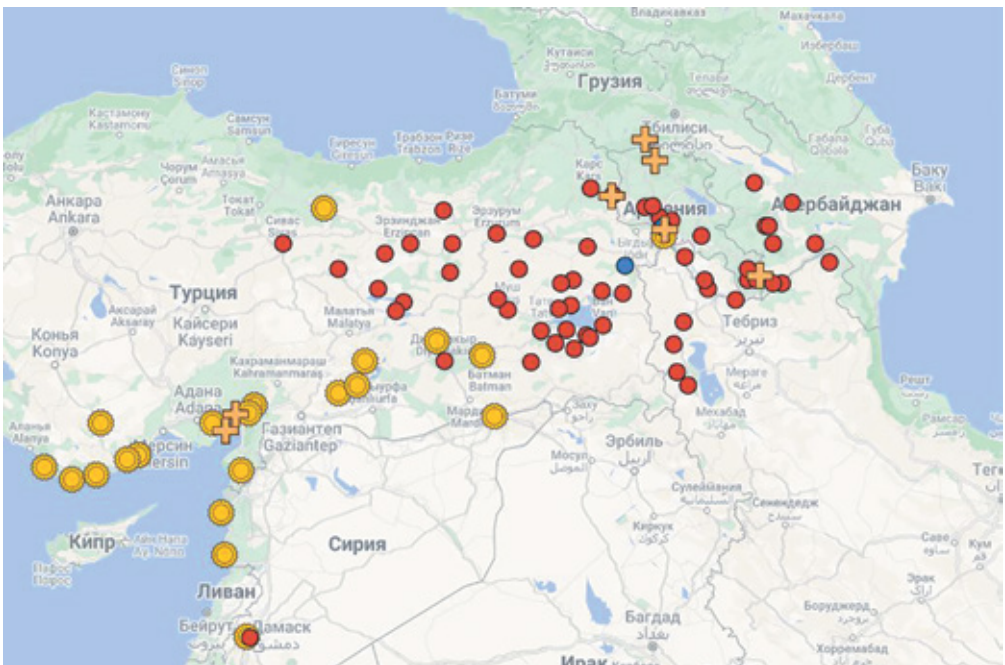

Рис. 2. 28 монетных дворов Армении, выпускавших античные (★) и христианские (+) типы.

Րիս. 3. 62 մոնետных двора Армении, выпускавших сасанидские (●) и мусульманские (●) типы.

Րիս. 4. античные (*), сасанидские (●), мусульманские (●) и христианские (+) типы.

Рис. 5. Умаййадский халифат. Анонимный выпуск времени ‘Абд ал-Малика. Монетный двор «Арминийя I» (чеканка в Дамаске), дирхам, 78 г. х. / 697–698 г., AR, 2,70 г, 28 мм (CNG Islamic Auction 2, 27 October 2022, lot 84).

Рис. 6. Аббасидский халифат. Ал-Му‘тамид и наследник ал-Муваффах, наместник ‘Иса Шайбанид (?). Монетный двор «Арминийя III» (чеканка в Маййафаркине?), динар, 269 г. х. / 882–883 г., AV, 3,37 г, 20,5 мм (Sotheby’s auction 23-24 April 1998, lot 218).

Рис. 7. Саллариды. Абу Исхак Ибрахим б. ал-Марзбан, как вассал фатимидского халифа ал-Му‘изз ли-Дин Аллаха. Монетный двор «Арминийя V» (чеканка в одном из исламских амиратов Васпуракана), динар, 353 г. х. / 964 г., AV, 3,77 г (Morton & Eden 27, 11-13 June 2007, lot 296).

Рис. 8. Городской совет Двина. Анонимный выпуск 1049–1053 гг. византийского типа. Без указания места (Двин), фоллис, без указания года (1049–1053), Æ, 2,2 г, 25 мм (Акопян 2018, № 3).

Рис. 9. Грузинское царство, Северная Армения. Георгий IV. [Ани], три данга «правильного чекана», [4]30 г. короникона / 1210 г., Æ, 6,9 г, 27,8 мм. Надчеканка грузинско-арабской надписи с новой датой 𐌕𐌆 «к’[ороникон 4]30» на монете: Грузинское царство, Северная Армения. Тамара и Давид Сослан. [Ани], три данга «правильного чекана», 420 г. короникона / 1200 г. (Zeno.ru, no. 181326).

Рис. 10. Государство Хулагуидов, княжество Сюник. Ануширван. Алагиз, двойной дирхам, 747 г. х. / 1347 г., AR, 1,42 г, 19,2 мм (Zeno.ru, no. 2028).

Рис. 11. Капанский сзнах. Давид-бек. Анонимный выпуск 1725/1726–1729 гг. Без указания места, бисти, без указания года, А, 18,31 г, 22 мм. Надчеканки «шамшир» (сабля) на обеих сторонах иранской городской монеты (Акорян 2020, 396, Fig. 1).

Рис. 12. Гянджинское ханство. Анонимный выпуск времени Мухаммад-Хасан-хана. Ганджа, аббаси локального типа D, 1191 г. х. / 1777-1778 г., AR, 3,0 г, 27 мм (Zeno.ru, no. 40322).

Рис. 13. Иран. Карим-хан Зенд. Ираван, аббаси общеиранского типа С, 118х г. х. / 1766–1776 гг., AR, 4,61 г, 24 мм (МИА, инв. № AR7624).

Jack Nurpetlian

THE POTENTIALITY OF ANCIENT COINS FOR THE VERIFICATION OF HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL INFORMATION

Fig. 1: Brutus, 42 BC, traveling mint, AR Denarius (CNG 66, 1326).

Fig. 2: Uranius Antoninus, AD 253 - 254, Emesa, A (CNG Triton V, 1767).

Fig. 3: Tigranes the Great, 95 - 55 BC, Damascus, A (CNG 272, 139).

Fig. 4: Unverified ruler and mint (private collection, 4.50 gr, 20.5 mm, 12 h).

Fig. 5: Natounia, Adiabene, 1st c. BC, A (CNG 84, 747).

Fig. 6: Abdissares of Adiabene, 160s BC, A (CNG 82, 700).

Ասմիկ Մարկարյան

ՄԱՐԿԱՐԿԱՆԻ ԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՊԱՐԲՅԱՆՍԿԱՅԻՆ ԱՐԿԵ ՍԵՐՅԱՆԻ ՄՈՆԵՏԱՆԻ ԱՎԳՍՏԱՆԻ 19 - 16 Գ. Ը. ՈՒ Ն. Է.

ՐԻՏ. 1. Աւրէս 19-18 ցց. ը. ՈՒ Ն. Է. Սորտրէտ Աւգուստա յա լիւսւոյ տարօն և Վիկտորիա, ձակալաւոյնալու բլկա յա օտորտնոյ տարօն. (<https://www.cngcoins.com/Coin.aspx?CoinID=168985>).

ՐԻՏ. 2. Ընարիւր 19-18ցց. ը. ՈՒ Ն. Է. Սորտրէտ Աւգուստա յա լիւսւոյ տարօն և արմանկալ տիարա և կօլճան յա օտորտնոյ տարօն. (<https://www.wildwinds.com/coins/sear5/s1591.html>)

ՐԻՏ. 3. Ընարիւր 19-18ցց. ը. ՈՒ Ն. Է. Սորտրէտ Աւգուստա յա լիւսւոյ տարօն և ֆիգուրա արմանկոցոյ տարօն և կօլճան յա օտորտնոյ տարօն. (<https://www.cngcoins.com/Coin.aspx?CoinID=324832>)

ՐԻՏ. 4. Ընարիւր Աւգուստա 19-18ցց. ը. ՈՒ Ն. Է. Գօլա յա օտորտնոյ տարօն և ֆիգուրա արմանկոցոյ տարօն և կօլճան յա օտորտնոյ տարօն. (<https://www.philipharland.com/Blog/2023/03/mediterranean-peoples-roman-coins-part-3-on-kneeling-in-supplication-or-adoration-first-century-bce-on/>)

ՐԻՏ. 5. Սերգամիկի շիստփօր 19-18ցց. ը. ՈՒ Ն. Է. Սորտրէտ Աւգուստա յա լիւսւոյ տարօն և Սարփյանկալ արկա յա օտորտնոյ տարօն. (https://www.britishmuseum.org/collection/object/C_1843-1024-244)

ՐԻՏ. 6. Աւրէս 18-17ցց. ը. ՈՒ Ն. Է. Սորտրէտ Աւգուստա յա լիւսւոյ տարօն և Սարփյանկալ արկա յա օտորտնոյ տարօն (Կօլօնիա Սարտրիշիա). (<https://www.arsclassicacoins.com/bidder/#!/auction/lot?a=1708&l=1169&c=36757>)

Рис. 7. Денарий 18-17гг. до н.э. Портрет Августа на лицевой и Парфянская арка на оборотной стороне (Колония Патриция) (<https://www.numis-bids.com/n.php?p=lot&sid=2154&lot=669>) .

8. Денарий Августа 16г. до н.э. Портрет Августа на лицевой и Парфянская арка на оборотной стороне с именем монетария Луция Виниция (Gorny & Mosch GmbH., 5/6. März 2013 https://issuu.com/gorny_und_mosch/docs/gm_auktion_212_katalog; <https://www.cngcoins.com/Coin.aspx?CoinID=324831>).

Рис.9. Сестерций Траяна 114-118гг. Портрет Траяна в венке на лицевой и стоящий Траян, рядом, между Тигром и Евфратом, сидящая на земле Армения (<http://numismatics.org/ocre/id/ric.2.tr.642>).

Рис.10. Денарий Марка Аврелия 163-164гг. Портрет Марка Аврелия на лицевой и сидящая на земле Армения у трофея. (https://www.vcoins.com/en/stores/tom_vossen/165/product/marcus_aurelius_161180_ad_ar_denarius_285_gm_18mm_rome_mint_struck_164_ad RIC_81/1843055/Default.aspx)

*Maxime Yevadian*NOTE ON ERATO, QUEEN OF ARMENIA:
HISTORICAL AND NUMISMATIC STUDY**Type 1:** CAA 165 / ACV 182 / HRAC 164 / ACCP -

A: bust of Tigranes on right, draped, wearing five-pointed tiara, circular inscription facing inward, without schedule: ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΙΓΡΑΝΗΣ.

R: bust of Erato left, draped, bare head, without tiara or crown or diadem, circular inscription facing outward, counterclockwise: ΕΡΑΤΩ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΙΓΡΑΝΟΥ ΑΔΕΛΦΗ. Diameter: 23 mm; weight: 6.96 g, 12 h; bronze.
Reference copy: Bibliothèque Nationale de France.

Type 2: CAA166 / ACV 183 / HRAC 166 / ACCP 179

A: bust of Tigranes right, draped, wearing five-pointed tiara, circular inscription facing inward, clockwise: ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕΓΑΣ ΝΕΟΣ ΤΙΓΡΑΝΗΣ.

R: bust of Erato left, draped, bare head, without tiara or crown or diadem, circular inscription facing outward, counterclockwise: ΕΡΑΤΩ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΙΓΡΑΝΟΥ ΑΔΕΛΦΗ.

Diameter: 21 mm; weight: 7.52 g, 12 h; bronze.
Reference copy: Roy Arakelian collection.

Indeterminate types

Leu Numismatik, Web Auction 6, Sunday, 9 December 2018, Lot 333, 20 mm, 7.29 g, 1 h

Leu Numismatik, Web Auction 4, Lot 388, 24 June, 2018 (= Nomos, Obolos 12, Lot 90), 7.27 g, 22 mm, 12 h

Type 3: CAA - / ACV - / HRAC - / ACCP 187

A: bust of Erato right, draped, bare head, without tiara, crown or diadem, abbreviated inscription, circular facing inward, clockwise: BA[ΣΙΑΙΣΣΑ] // EPAT[Ω].

R: probable representation of the walls of the capital Artaxata with its six towers, in exergue E (έτος /year) and Γ (three).

Diameter: 25 mm; weight: 12.23 g, 12 h; bronze.

Reference copy: Vahé Gabrache collection.

Other documented copies:

History Museum of Armenia, n. Inv. 20093-4, 14.49 g, 25.3 mm, 12 h.

Biga Numismatics, Online Auction 22, 2 September 2023, 13,08g, 24 mm, 12h

History Museum of Armenia, n. Inv. 19992-75, 12.36 gr, 23,5mm, 1 h.

Private collection, Yerevan, 11,43g, 22,3mm, 12 h.

R. Arakelian collection, 11,23 g, 24 mm, 12 h.

Type 4: CAA - / ACV - / HRAC - / ACCP 188

A: bust of Erato right, draped, bare head, without tiara, crown or diadem, abbreviated inscription, circular facing inward, clockwise: ΒΑ[ΣΙΛΙΣΣΑ] // ΕΡΑΤ[Ω].

R: Armenian tiara, in exergue E (έτος /year) and the Γ (three).

Diameter: [-]; weight: [-]; bronze.

Reference copy: Franck Kovacs collection

Other documented copies:

R. Arakelian collection,
4,47g, 20 mm, 12 h.

Type 5: CAA 167 / ACV 184 / HRAC 167 / ACCP 178

A: bust of Tigranes on right, draped, wearing five-pointed Armenian tiara, circular inscription facing inward clockwise: ΒΑCΙΑΕΥC ΜΕΓΑC ΝΕΟC ΤΙΓΡΑΝΗC.

R: bust of Augustus left, circular inscription facing outward, counterclockwise: ΚΑΙCΑΡ ΘΕΟC ΘΕΟΥ ΥΙΟC CΕΒΑCΤΟC.

Diameter: 24 mm; weight: 14.18 g, 12 h; bronze.

Reference copy: Roy Arakelian collection.

Other documented copies:

15,02 g, Ashmolean Museum, Oxford; 14,52 g, Gorny, 30 octobre 1989, 357; 14,42 g, Classical Numismatic Group, 5 décembre 1995, lot 634; 14,23 g, Classical Numismatic Group, 27-29 septembre 1993, lot 34; ? g, F. Kovacs, 21 novembre 1988, lot 115.

Leu Numismatik, Auction 10,
Sunday, 24 October 2021,
Lot 2195, 14.51 g, 23 mm, 12 h.

Leu Numismatik, Web Auction 17,
14 August 2021, Lot 1256,
13.17 g, 25 mm, 12 h.

Leu Numismatik, Auction 7, 24
October 2020, Lot 1324,
14.40 g, 25 mm, 12 h.

Maxime Yevadian, Hovann Simonian

An Unpublished Seal Of Maria Of Kars And The Davidic Descent Claim Of The House Of Bagratuni

Figure 1: Seal of Koususa widow of Senek'rim of Vaspurakan (Original Photograph, J.-Cl. Cheynet courtesy)

Figure 2: Seal of Mariam daughter of Gagik of Kars

Figure 3: Seal of Maria of Ani
– first copy
Diameter: 24 mm

Figure 4: Seal of Maria of Ani – second copy
Text: “Μαρία θυγάτηρ Κακίκη / τοῦ Ἀνιώτου - Mariam, daughter of Gagik of Ani.”

Figure 5: Seal of Maria, daughter of Kakikios Karsiotes (Gagik of Kars)

Շահէն Յովսէփեան
ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄԵՐ՝ ԹՈՂԱՐԿԻԱԾ ԵՐԵԻԱՆՈՒՄ

Պղնձէ դրամներ

Ֆլուս	= 1 Դինար	½ Ղազ	= 2.5 Դինար
Ղազ Բէյզի	= 5 Դինար	2 Ղազ	= 10 Դինար

Արծաթէ դրամներ

2 Ղազ	= 10 Դինար	¼ Շահի (½ Փուլ)	= 12.5 Դինար
Բիստի	= 20 Դինար	½ Շահի (1 Փուլ)	= 25 Դինար
Շահի	= 50 Դինար	2 Շահի	= 100 Դինար
Սոհամադի	= 100 Դինար	Սանարի	= 100 Դինար
Արբասի	= 200 Դինար	5 Շահի	= 250 Դինար
6 Շահի	= 300 Դինար	300 Դինարի	= 300 Դինար
2 Արբասի	= 400 Դինար	2.5 Արբասի	= 500 Դինար
Բուփի (Նադերի)	= 500 Դինար	10 Շահի (Բուփի)	= 500 Դինար
10 Շահի	= 500 Դինար	15 Շահի	= 750 Դինար
5 Արբասի	= 1000 Դինար	Հազար Դինար	= 1000 Դինար
30 Շահի	= 1500 Դինար		

Ոսկէ դրամներ

Արբասի	= 200 Դինար	¼ Աշրաֆի	= 250 Դինար
2 Արբասի	= 400 Դինար	½ Աշրաֆի	= 500 Դինար
4 Արբասի	= 800 Դինար	Աշրաֆի	= 1000 Դինար
2 Աշրաֆի	= 2000 Դինար	3 Աշրաֆի	= 3000 Դինար
10 Աշրաֆի	= 10000 Դինար		

Նկ.1. Սեֆեան, Աֆշար և Ջանդ դրամների անուններն ու նրանց արժոյթները (Hushang Farahbakhsh)

Պղնձե դրամներ

Ֆրուս	= 0.5 Դինար	Ղազ	= 5 Դինար
2 Ղազ	= 10 Դինար		

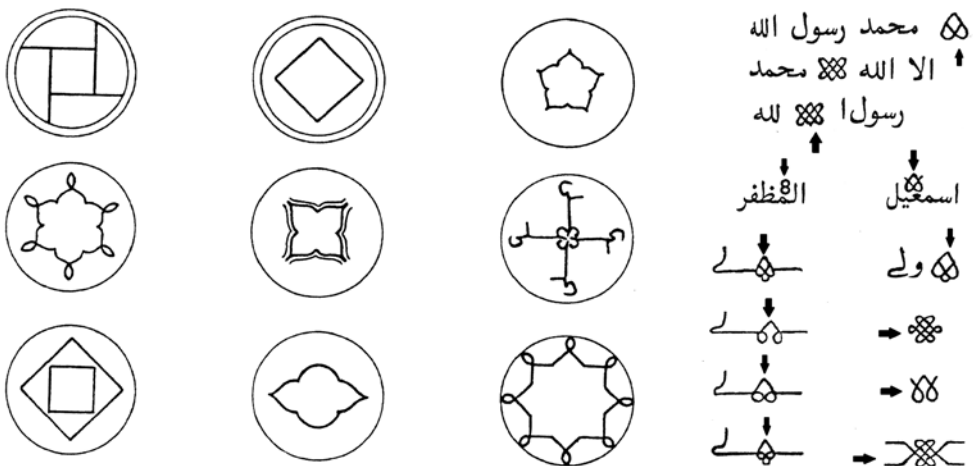
Արծաթե դրամներ

Սալխուսկ Շահի (Շահի)	= 50 Դինար	2 Շահի	= 100 Դինար
Արբասի	= 200 Դինար	2.5 Շահի	= 125 Դինար
5 Շահի	= 250 Դինար	10 Շահի	= 500 Դինար
¼ Ռիալի	= 312.5 Դինար	½ Ռիալի	= 625 Դինար
Ռիալ	= 1250 Դինար	Սահեբղարան	= 1000 Դինար

Ոսկե դրամներ

Ռոբի	= ¼ Թուման	5 հազարի	= ½ Թուման
1 Թումանի	= 1 Թուման	3 Թումանի	= 3 Թուման
4 Թումանի	= 4 Թուման	5 Թումանի	= 5 Թուման
50 Թումանի	= 50 Թուման	100 Թումանի	= 100 Թուման

Նկ.2. Ղազար դրամների անուններն ու նրանց արժույթները (Hushang Farahbakhsh)

Նկ.3. Սեֆեան դրամների շրջանակները և վարպետների ստորագրությունները (Ali Akbar Sarfaraz, Feridoun Avarzamani)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.4. Սեֆևեան դրամների դիմ երևույթ երկու փնասկի գրութիւնները (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.5. Շահ Թահմինասպ Ա.ի դրամը, 2 Շահի Հ.941/1535 թ. 6.12 գ, 18.5 մմ AR (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.6. Շահ Թահմինասպ Ա.ի դրամը, Բիսպրի Հ.962/1555 թ. W1.15g D12.1mm AR (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.7. Շահ Իսմայիլ Բ. դրամը, Հիջրի 984/1576 թ. AR (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.8. Մուլթան Մոհամմադ Խոնսարանդի դրամը, Մոհամմադի Հ.988/1580 թ. W4.42g D20mm AR (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.9. Շահ Աբրահամ Ա.ի դրամը AR (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.10. Շահ Աբրահամ Ա.ի դրամը, Աբրահամի Հ.1031/1622 թ. W7.6g D20mm AR (Էդիկ Յովհաննիսյան)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.11. Շահ Սաֆի Ա.ի դրամը, Աբրահամի W7.69g D19mm AR (<https://zeno.ru/>)

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.12. Շահ Սաֆի Ա.ի դրամը, Աբրահամի W7.7g D20mm AR (<https://zeno.ru/>)

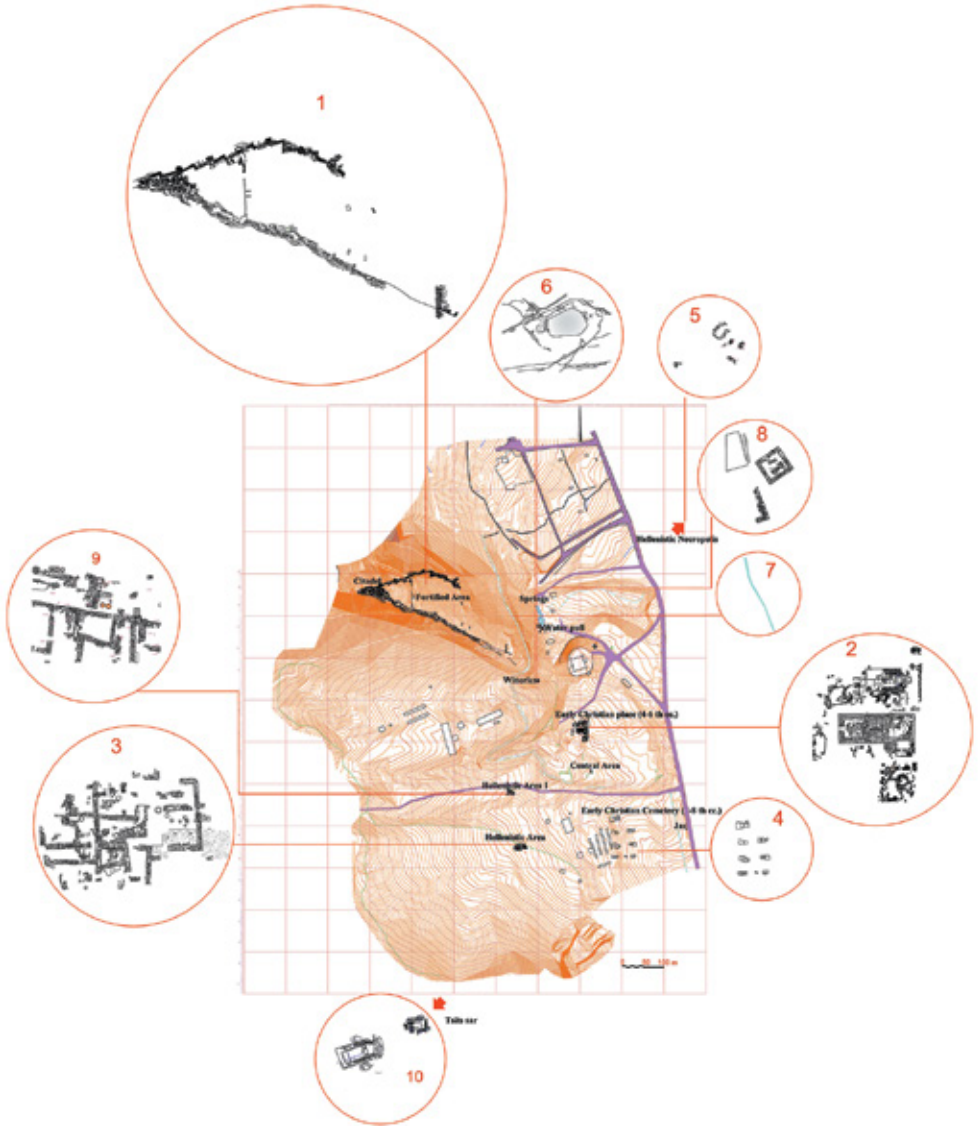

407 407 ՔՀՄ Մուհամմադ Բն Ահմադ Սամանի թագավորի արծաթե դիրհամներ, 407 ՔՀՄ թվականի համարված

Նկ.13. Շահ Սաֆի Ա.ի ժամանակ թողարկված պղնձե դրամը, Ֆլուս Հիջրի 1045/1635 թ. AE (<https://zeno.ru/>)

Ռուբին Վարդանյան, Արմինե Զոհրաբյան, Համլեդ Պետրոսյան
ԴՐԱՄԵՐ ԱՐՑԱՆԻ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ ՊԵՐՈՒՄՆԵՐԻՑ

Տախարակ 1

Քաղաքի ընդհանուր հանույթը

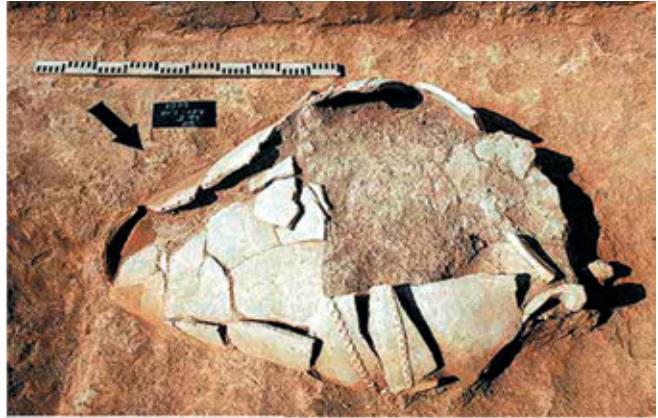
Տախրակ 2

Mitridates III, 57-54 BC
Sellwood 1980, type 41.14

Orodes II, 57-38 BC
Sellwood 1980, type 46.9

Նկ. 1. Երկրորդ կարասային թաղում, 2010 թ.

Unknown King, ca. 80-70 BC
Sellwood 1980, type 30.16

Orodes II, 57-38 BC
Sellwood 1980, type 43.7

Orodes II, 57-38 BC
Sellwood 1980, type 47.5

Orodes II, 57-38 BC
Sellwood 1980, type 47.23

Նկ. 2. Քարարկղային թաղում, 2016 թ.

Orodes II, 57-38 BC
Sellwood 1980, type 43.5 (?)

Նկ. 3. Հինգերորդ կարասային թաղում, 2017 թ.

Տախրակ 3

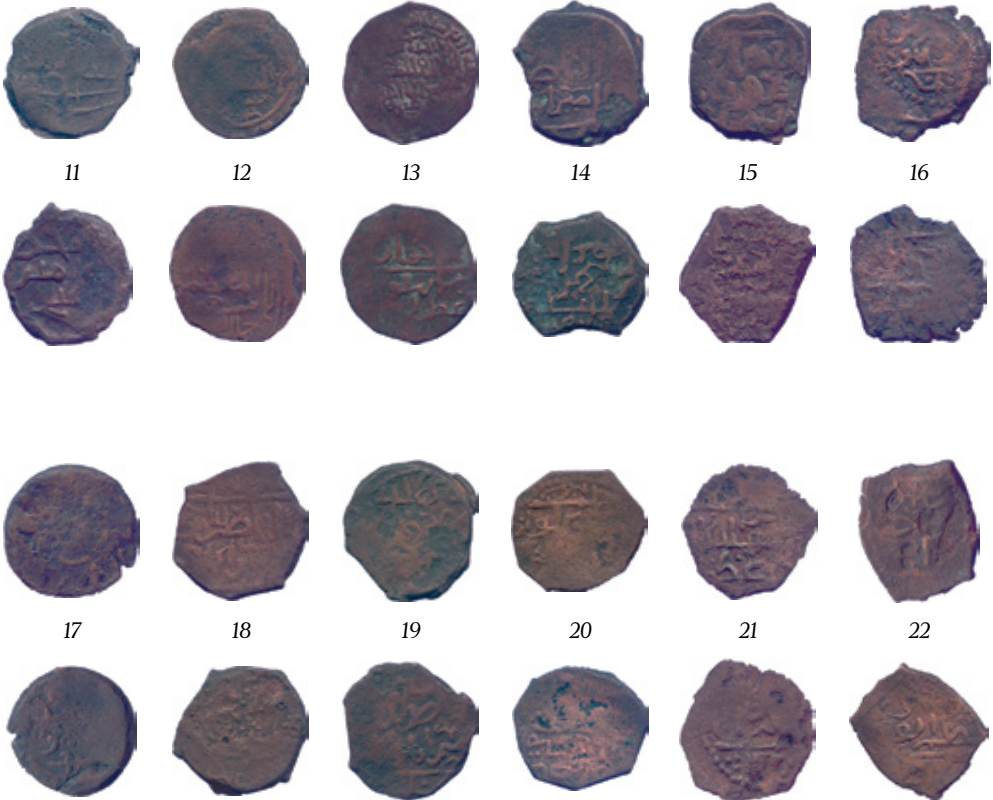

Նկ. 4. Տիգրանակերպ. Կենտրոնական տարածք

Տիգրանակերպի պեղումներով հայտնաբերված դրամներ

Տախրակ 4

Տախրակ 5

Roy Arakelian

NOTE ON THE CHRONOLOGY OF COINAGE ISSUED BY TIGRANES II

Beginning of the reign

Fig. 1. [BAΣ]IAEΩ[Σ] [MEΓAΛOY] TIGPANOY ΘEOY
ACCP 54
Nomos AG, Obolos 16, October 11, 2020, Lot : 908

Fig. 2. ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΜΕΓΑΛΟΥ - ΤΙΓΡΑΝΟΥ - ΘΕΟΥ
ACCP 56
Leu Numismatik, Auction 4, 25.05.2019, Lot : 320

Second period

Fig. 3. ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΒΑΣΙΛΕΩΝ / ΤΙΓΡΑΝΟΥ / ΖΑ / Α / ΕΚ
ACCP 101.2
History Museum of Armenia, Inv. 18215/6

Fig. 4. ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΒΑΣΙΛΕΩΝ / ΤΙΓΡΑΝΟΥ / ΕΑ / Α / ΕΚ
ACCP 106.1
Savoca Numismatik, Online Auction 121, 19.12.2021, Lot : 24

Third period

Fig. 5. ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΤΙΓΡΑΝΟΥ / * / Δ / Μ
ACCP 76.3
Künker Auction Sales 318, 11-12 March 2019, Lot 780

Fig. 6. ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΒΑΣΙΛΕΩΝ / ΤΙΓΡΑΝΟΥ / ΤΡ / Α
ACCP 87
CNG Electronic Auction, 131, Lot : 98

Fourth period

Fig. 7. ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΤΙΓΡΑΝΟΥ / ΔΗΜΟ
ACCP 132
Roma Numismatics Ltd - Auction XXIX, Lot 162

Fig. 8. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΙΓΡΑΝΟΥ / ΔΗΜΟ
ACCP 143
Künker, Spring Auction Sale 347-349, 22.03.2021, Lot 761

Seyed Omid Mohammadi, Saeed Soleimani

STRUCK IN THE NORTH OF IRAN: "MUHR" COUNTERMARKS ON SILVER COINS

fig. 1 Current locations of mints that struck Muhr countermarks and an estimation of the location of Gurjiyan mint

fig. 2 “muhr-i Tunikābun” CM on AR tanka in the name of Aq Qoyunlu Ya’qub, 4.1lg (Stephen Album Rare Coins Auction 43, Lot 1826)

fig. 3 “muhr-i Diylamistān” CM on AR tanka in the name of Qara Qoyunlu Jahanshah, 5.0g

fig. 4 “muhr-i Rasht” CM, Type 1a, on AR tanka, Aq Qoyunlu, Ya’qub, Rasht, 4.1g

fig. 5 “muhr-i Rasht” CM, Type 1b, on AR tanka, Aq Qoyunlu, Ya’qub, Rasht

fig. 6 “muhr-i Rasht” CM, Type 2, on AR tanka, Aq Qoyunlu, Ya’qub, Rasht

fig. 7 “muhr-i Fūman” CM on Aq Qoyunlu AR tanka

fig. 8 “muhr-i Qazwīn” CM, Type 1a, on Aq Qoyunlu Rustam (?), AR 1/2 light tanka, 1.3g

fig. 9 “muhr-i Qazwīn” (Type 1b) and “‘adl Isfahan” CMs on Aq Qoyunlu Rustam (?), AR 1/2 light tanka

fig. 10 “muhr-i Qazwīn” CM, Type 1c, on Aq Qoyunlu Rustam (?), AR 1/2 light tanka, 1.4g

fig. 11 “muhr-i Qazwīn” CM, Type 2a, on AR light tanka in the name of Safavid Isma‘il, Daylaman, 2.4g

fig. 12 “muhr-i Qazwīn” CM, Type 2b, on AR light tanka in the name of Safavid Isma‘il, 2.4g

fig. 13 “muhr-i Qazwīn” CM, Type 2c, on AR light tanka in the name of Safavid Isma‘il, Lahijan, 2.5g

fig. 14 “muhr-i Lāhījān” CM, Type 1a, on earlier countermarks of “‘adl Qazwīn” and Timurid Abu Sa‘id, AR tanka, 5.0g

fig. 15 “muhr-i Lāhījān” CM, Type 1b, on Aq Qoyunlu AR tanka, 4.2g

fig. 16 “muhr-i Gurjijān” CM on AR light tanka of Aq Qoyunlu, Ya‘qub, Barforushdeh, 4.20g (VAuctions, NBJ Auction 2, Lot 409)

fig. 17 Kiya‘ids, Mirza ‘Ali, “Mirza ‘Ali” CM on Qara Qoyunlu, Jahanshah, Tabriz, AR tanka, 5.1g

Վեռս Բոյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ԳՏՆՎԱԾ ՀՆԴԿԱՍԱՆԻ ՄԵԾ ՄՈՂՈՆՆԵՐԻ ԴՐԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԴԵՐԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐՈՒԴ

Նկ. 1 - Ոսկե մոհոր, Մոսհամմադ շահ (հիջ. 1131-1161 = 1719-1748 թթ.), հալբան վարելթիվ՝ 7-րդ վարի (հիջ. 1137 = 1725 թ.), կշիռ՝ 10,89 գ., վրամագիծ՝ 20,5 մմ, ՀՊԹ 19322/1

Նկ. 2 - Ոսկե մոհոր, Ատրանգզեթ (հիջ. 1069-1118 = 1658-1707 թթ.), Դրամահալբան՝ Ատրանգարաթ, հալբան վարելթիվ՝ -, կշիռ՝ 11 գ., վրամագիծ՝ 20,9 մմ, ՀՊԹ 19322/2

Նկ. 3 - Ոսկե մոհոր, Մոսհամմադ շահ (հիջ. 1131-1161 = 1719-1748 թթ.), հալբան վարելթիվ՝ 4-րդ վարի (հիջ. 1134 = 1722 թ.), կշիռ՝ 10,90 գ., վրամագիծ՝ 19,9 մմ, ՀՊԹ 19322/3

Նկ. 4 - Ոսկե մոհոր, Մոսհամմադ շահ (հիջ. 1131-1161 = 1719-1748 թթ.), հալբան վարելթիվ՝ 7-րդ վարի (հիջ. 1137 = 1725 թ.), կշիռ՝ 11 գ., վրամագիծ՝ 20 մմ, ՀՊԹ 19322/4

Նկ. 5 - Ոսկե մոհոր, Ատրանգզեթ (հիջ. 1069-1118 = 1658-1707 թթ.), հալբան վարելթիվ՝ հիջ. 1070-1100 = 1660-1689 թթ., դրամահալբան՝ Ատրանգարաթ, կշիռ՝ 10,99 գ., վրամագիծ՝ 21 մմ, ՀՊԹ 19322/5

Նկ. 6 - Ոսկե մոհոր, Ատրանգզեթ (հիջ. 1069-1118 = 1658-1707 թթ.), հալբան վարելթիվ՝ 22-րդ վարի (հիջ. 1090 = 1679 թ.), կշիռ՝ 10,99 գ., վրամագիծ՝ 23 մմ, ՀՊԹ 19322/6

Владимир Горончаровский, Андрей Терещенко
О РЕДКОЙ НАХОДКЕ СЕМИССИЯ ВИЗАНТИЙСКОГО
ИМПЕРАТОРА АРТАВАЗДА В ЮЖНОМ ПРЕДМЕСТЬЕ ХЕРСОНЕСА

рис. 1. Южное предместье Херсонеса Таврического. Тарапан в шурфе 2020 г. (красной стрелкой обозначено место находки монет).

рис. 2. Южное предместье Херсонеса Таврического. Семиссий императора Артавазда (742-743).

рис. 3. Семиссий императоров Артавазда и Никифора (742-743). Случайная находка в Феодосии.

Alexander Akopyan, Lusine Ghushchyan

COIN ON THINGS: NUMISMATIC ANALYSIS OF FOUR ARMENIAN ADORNMENTS
FROM THE COLLECTION OF THE RUSSIAN ETHNOGRAPHIC MUSEUM

Fig. 1. Costumes of Armenian women of the village Kaybali-shen, Elisavetpol Governorate:
a – set with adornments REM 3518-28 and REM 3518-18,
b – set with adornments REM 3518-21 and REM 3518-31.

Fig. 2. Decorating the lower edge of the headband with a strip of golden oblong beads. (Gushchyan 2022, 93).

Fig. 3. Decorating the lower edge of the headband with a strip of silver coins from one edge to the other. Photography by Dmitry Yermakov, 1870-1890 (REM 1381-17).

Fig. 4. Headband REM 3518-21 (Kaybali-shen, after 1847).

Fig. 5. Coins of the same type as those on the headband REM 3518-21:

- a – Safavids, Soltan Hoseyn, Iravān, 1130 AH / AD 1717-1718 շ., ‘abbāsī, AR, 5.4g, 22.3mm (Zeno.ru, no. 86862);
- b – Ganja Khanate, temp. Muhammad-Hasan-khan, Ganja, 1184 AH / AD 1770–1771 շ., ‘abbāsī, AR, 3.84g, 29mm (Zeno.ru, no. 65600);
- c – Russian Empire, Saint-Petersburg, 1825, 20 kopecks, AR, 4.12g (Sincona Auction 24, 12 October 2015, lot 525);
- d – Russian Empire, Tp‘ilisi, 1827, 400 dīnārs (two-abazi), AR, 6.5g, 23.5mm (Zeno.ru, no. 308849).

Fig. 6. Headband REM 3518-28 (Kaybali-shen, after 1861).

Fig. 7 Breast pendants: a – REM 3518-18 (Kaybali-shen, after 1866), b – HMA 4916 (Meghri, 19th c.) (Israelyan 2021, 173), c – REM 3518-31 (Kaybali-shen, after 1862).

Ասորիկ Իսրայելյան
ԴՐԱՆՆԵՐԻ ՄՈԳԱԿԱՆ ԵՒ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՃԵՔՆԵՐԸ

Նկ. 1. Նշանադրության նվեր՝ սկուբեղով մաքրուցվող խնձորի մեջ խրված մետաղադրամներ:

Նկ. 2. Գորգ օժիտի, 19-րդ դար: ՀՊԹ, 10743

Նկ. 3. Քունքագարդ շղթայով, ոսկե ժայռնով: 19-րդ դար, Թիմար գավառակ: ՀՊԹ, 5050 - 1, 2

Նկ. 4ա. Ականջօղեր՝ ոսկե պիսապրներով: 1808 - 1809 թթ., Պոլիս: ՀՊԹ, 7719-1

Նկ. 4բ. Ականջօղեր՝ ոսկե պիսապրներով: 1808 - 1809 թթ., Պոլիս: ՀՊԹ, 7719-2

Նկ. 5. Ապարանջան՝ 1887 թվականի ռուսական հինգ կոպեկանոց մետաղադրամներով:
1887 թ., Երևան: ՀՊԹ, 8911:

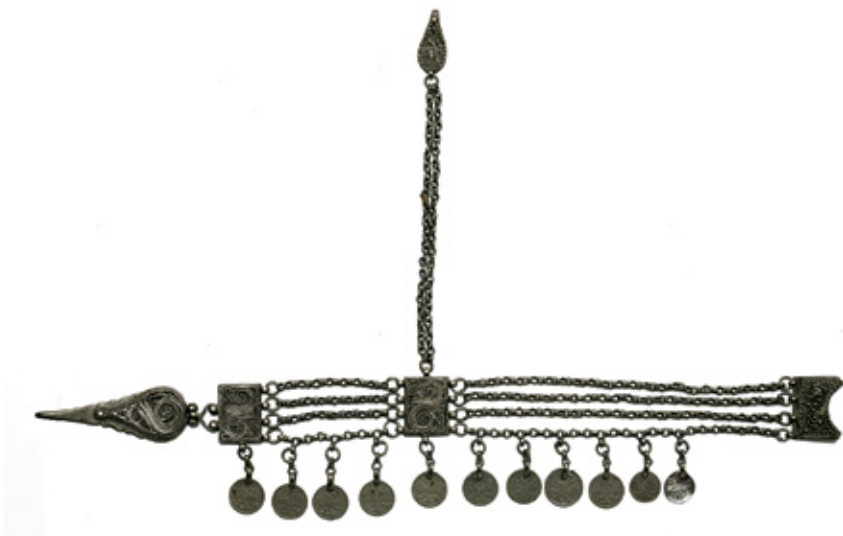
Նկ. 6. Վզնոց՝ ռուսական մետաղադրամներով: 19-րդ դար,
Մոկսի գավառակ, Վանի գավառ, Վանի նահանգ: ՀՊԹ, 6688

Նկ. 7. Վզնոց՝ ռուսական, օսմանյան, լեհական, պրուսական,
ավստրո-հունգարական մետաղադրամներով: 19-րդ դար, գյուղ Գինեկանց,
Մոկսի գավառակ, Վանի գավառ, Վանի նահանգ: ՀՊԹ, 6695

Նկ. 8. Կրծքագարդի՝ ճարմանդով և ռուսական դրամներով:
 19-րդ դարի սկիզբ: Շառնադինի գավառակ (Տավուշ),
 Ղազախի գավառ, Ելիզավետպոլի նահանգ, ՀՊԹ, 6467

Նկ. 9. Կեռեր գլխի հարդարանքի՝ ռուսական 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866 թթ. քսան
 կրպակեկանոցներով: 19-րդ դար: Սեդրի, Զանգեզուրի գավառ: ՀՊԹ, 7775 -51 ա

Նկ. 10. Հինայիլ - գոզնոց, դրամներով (գուրկարտեղից ցած կախվող)՝ օսմանկյան մեքաղադրամներով: 19-րդ դարի սկիզբ: ՀՊԹ, 4718

Նկ. 11. Ծամի զարդ՝ 1806 - 1807թթ. մեքաղադրամներով: 19-րդ դարի սկիզբ: Վսն: ՀՊԹ, 6631:

12. Հինայիլ-գոզնոց կանաչի, իւնցիներով (գուրկարտեղից ցած կախվող): 19-րդ դարի սկիզբ: ՀՊԹ, 1512

Կարինե Բազեյան, Գրիգոր Աղանյան
ՄԵՏԱՂԱԴՐԱՄԸ ՈՐՊԵՏ ԶԱՐԴ ԲԱՐՁՐ ՀԱՅՔԻ ԵՎ ԾԻՐԱԿԻ
ԿԱՆԱՆՑ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՀԱԳՈՒՄՏԻ ՀԱՄԱԼԻՐՈՒՄ

Նկար 1. – Արշակ Փերվաճյան,
Կարինեի կնոջ դիմանկար,
ՀՊԹ, ԱԼ 607

Նկար 2. – Ախալցխացի
կնոջ լուսանկար,
ՀՊԹ, ԱԼ 303

Նկար 3. Ալեքսանդրապոլցի
Աննա Հովհաննիսյանը,
ՀՊԹ. ԱԼ 308

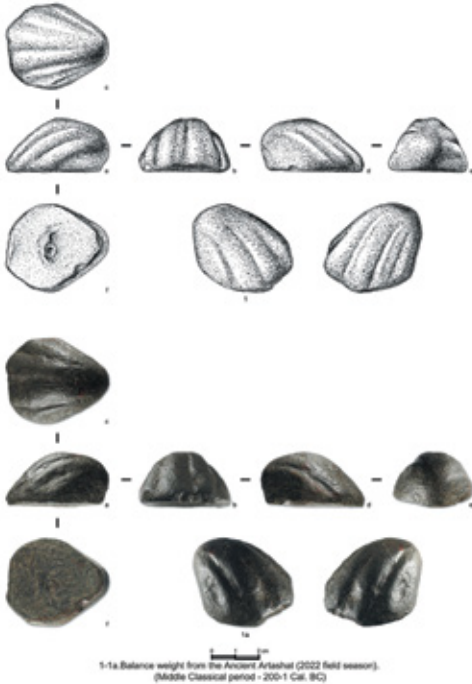

Նկար 4.- ճակարկոնց «ջուխար շերիտ», ՀՊԹ, Ա 4716

Նկար 5. – Վզկոնց, Ռուսաստանի ազգագրական թանգարան, 3598-31

Արմինե Զոհրաբյան, Բորիս Գասպարյան, Անի Աղիզյոզյան
ԿՆՈՒՔԱՐ ԳՅՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ԱՐՏԱՆԿԱՑ ՄԱՅՐԱՔԱՐԱՔԻ ՏԱՐԱԾՔԻՑ

Նկ. 1 – Կշռաքար՝ հայրնաբերված Արրաշարում:

Նկ. 2 – Կշռաքարեր կապարից՝ հայրնաբերված Բարայեյի հելլենիստական հուշարձաններում:

Նկ. 3 – Տյուրոս քաղաքի թողարկած շեքել/ տելտրադրախիմն/արադեր, մ.թ.ա 2-րդ դ.:

An ancient and rare shell! documented only discovered in a Lycian site (Municipal Museum of Çiğir, Antalya, Turkey)

Նկ. 4 – 1/2 շեքել կամ սրբազան շեքել, մ.թ.ա 1-ին դ.:

Նկ. 5 – Հերասգրամ, թողարկված Հերակլիոս կայսեր օրոք, 571-641:

Roberto Dan, Annarita Stefania Bonfanti
PRELIMINARY REMARKS ON A NEW STUDY OF
THE URARTIAN ROYAL BOWLS IN THE HISTORY MUSEUM OF ARMENIA

Fig. 1. Plan of the Karmir-blur fortified complex (adapted from Seidl 2004, 9 fig. 2).

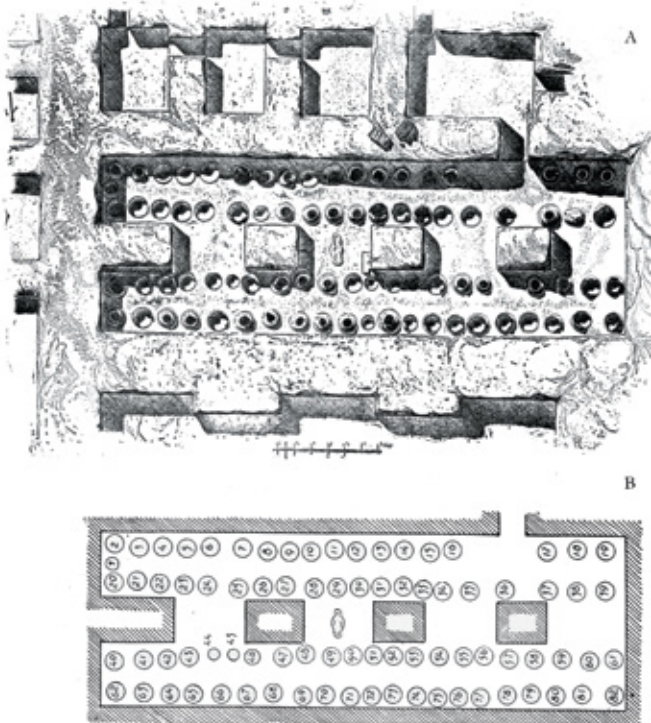

Fig. 2. Plan and sections of the Storeroom 25 (adapted after Oganesyanyan 1955: fig. 31 and Piotrovsky 1952: fig. 2).

Fig. 3. Picture of several bronze bowls studied in the History Museum of Armenia.

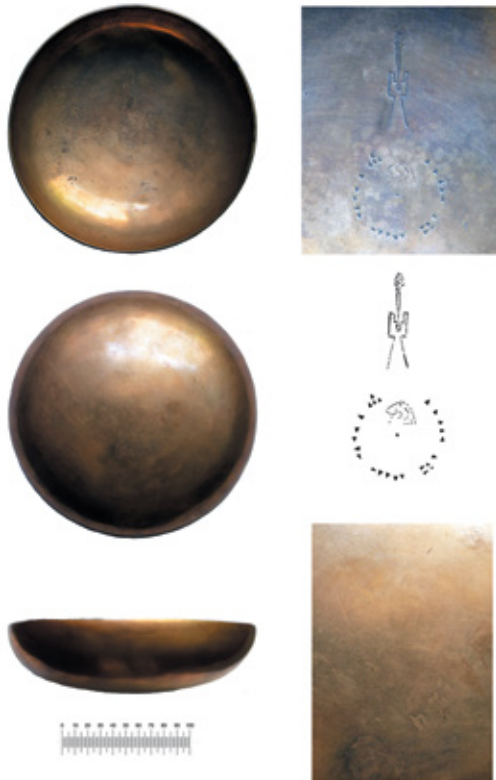

Fig. 4. Front and side views of a bronze bowl belonging to Sarduri, with detail and drawing of the inscription.

Fig. 5. Details of the inscription of the previous bowl at the microscope.

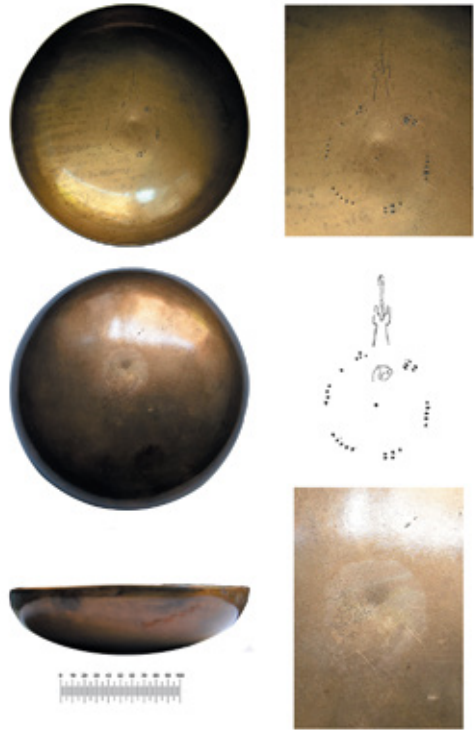

Fig. 6. Front and side views of a bronze bowl belonging to Sarduri, with detail and drawing of the inscription.

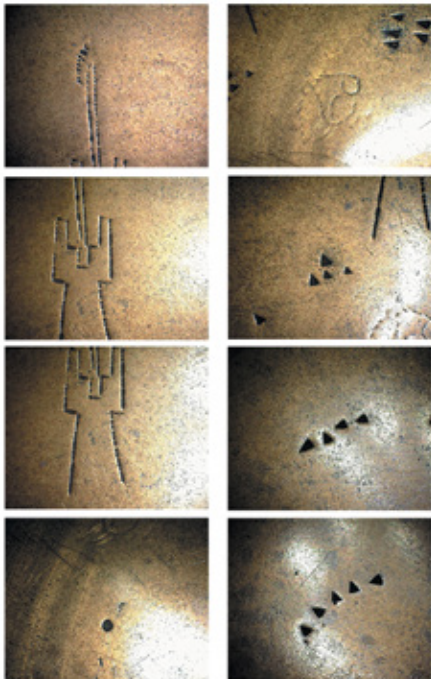

Fig. 7. Details of the inscription of the previous bowl at the microscope.

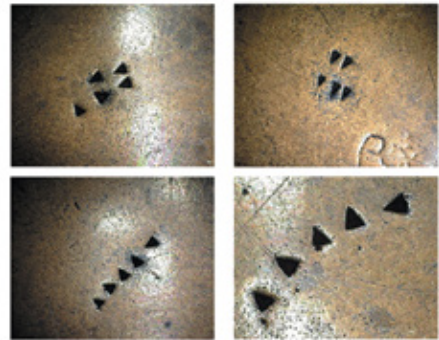

Fig. 8. Details of the inscription of the previous bowl at the microscope.

**Հայկ Ավերիայան, Արրակ Գսունի, Արսեն Բորոխյան,
Գագիկ Սարգսյան, Լևոն Մկրտչյան**

ՃԱՆԱՊԱՐԳԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ ԳՈՐԾԱՐԿՈՒՄԸ ԲՐՈՆՁ - ԵՐԿԱԹԵՂԱՐՅԱՆ ԱՅՈՒՆԻԹՈՒՄ
ԽՈՇՈՐ ԲՆԱԿԱԿԱՑՐԱՅԻՆ ԱԳԼՈՄԵՐԱՑԻԱՆԵՐԻ ԳՈՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ

Նկ. 1. Աղավաղի հովտի ամրոցների քարտեզ

Նկ. 2. Աղավաղի հովտի ամրոցների տեսողական կապը

Նկ. 3. Միրիկ 1 ամրոցի ամրոցամիսր բլուրը

Նկ. 4. Միրիկ 1 ամրոցի փանարական կառույցը

Նկ. 5. Եզնագոմերի մեծ դամբարանը

Նկ. 6. Գավազանի գլխամաս Եզնագոմերի մեծ դամբարանից

Նկ. 7. Կշեռքի նժար Եզնագոմերի բաց քնակալուղիից

Նկ. 8. Փաթեթավորված ապարանջաններ Կապանի Շահումյանի դամբարանադաշտի V տեղամասի N 3 դամբարանից

Նկ. 9. Հարժիս-Տաթև ճանապարհը

Նկ. 10. Մենսիդը Հարժիսում

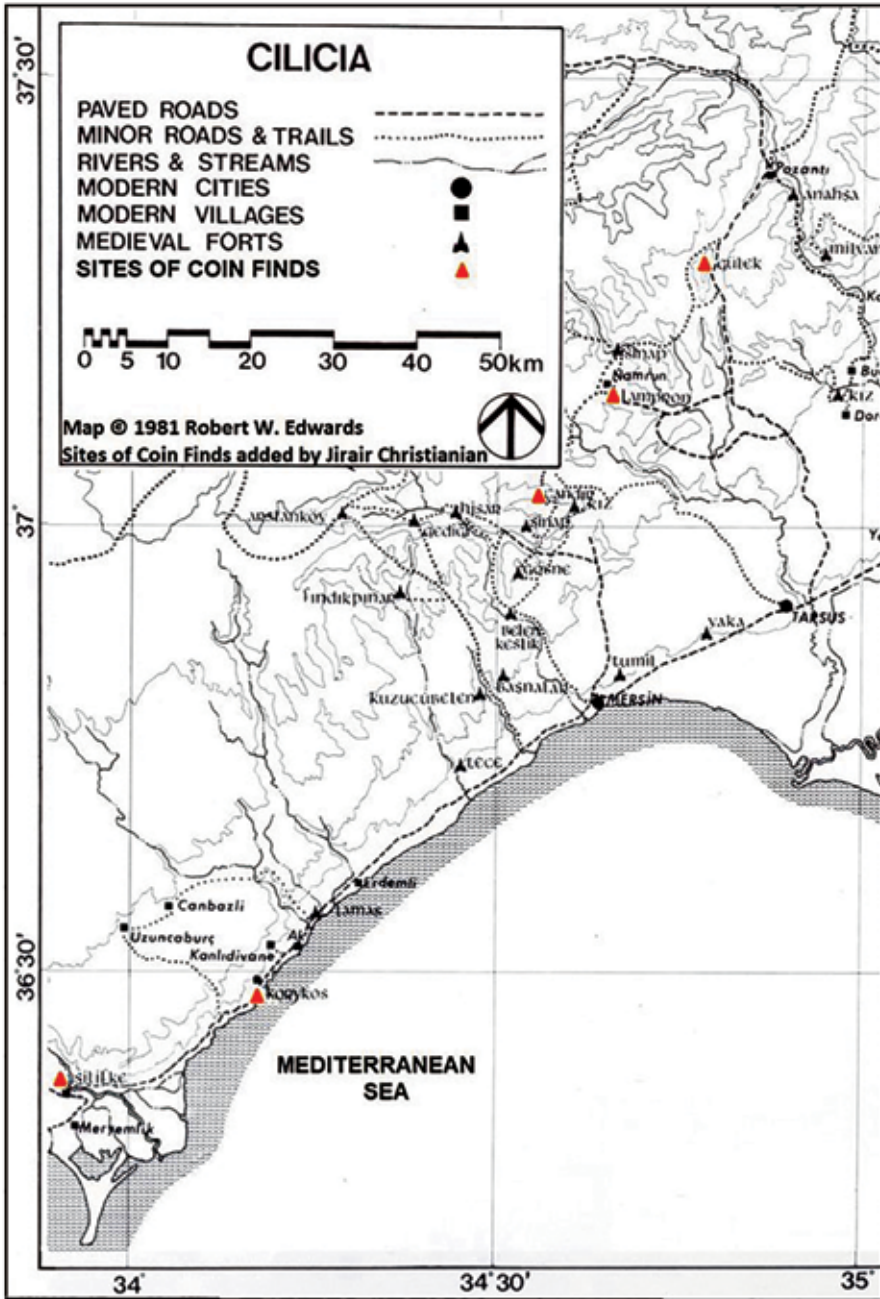

Figure 1. Sites of coin finds from the RWE Coin Collection in Western Cilicia

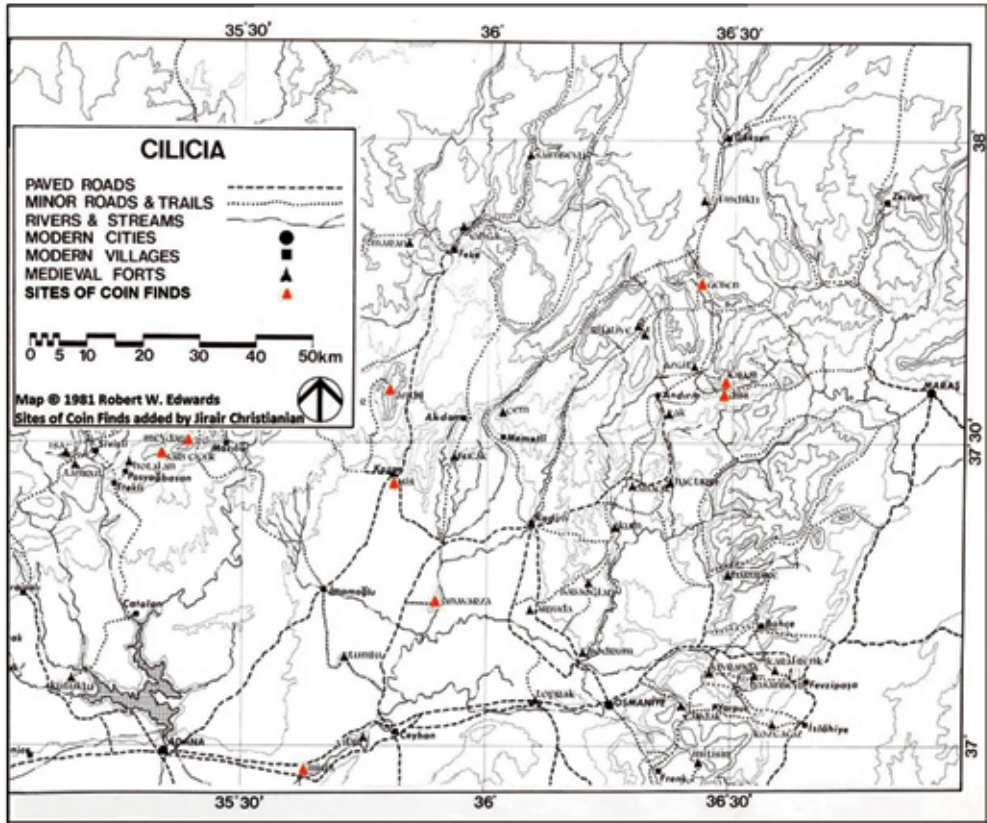

Figure 2. Sites of coin finds from the RWE Coin Collection in Eastern Cilicia

Figure 3. Anavarza coin finds, coins nos. 9, 10, 11

Figure 4. Antul coin finds, coins nos. 12, 13, 14, 15, 16, 17

Figure 5. Baberon coin finds, coins nos. 18, 19, 20, 21, 22

Figure 6. Dibi coin finds, coins nos. 25, 26

Figure 7. Gaban coin finds, coins nos. 29, 30, 31

Figure 8. Guglag coin finds, coins nos. 33, 34, 35, 36, 37, 38

9. Coin 39

Figure 9. Kalasi coin find, coin no. 39

Figure 10. Gorigos coin finds, coins nos. 43, 44

Figure 11. Sis coin finds, coins nos. 74, 75, 76, 77, 78, 79

Figure 12. Partspert coin finds, coins nos. 50, 51, 52, 53, 54

Figure 13. Lampron coin finds, coins nos. 47, 48, 49

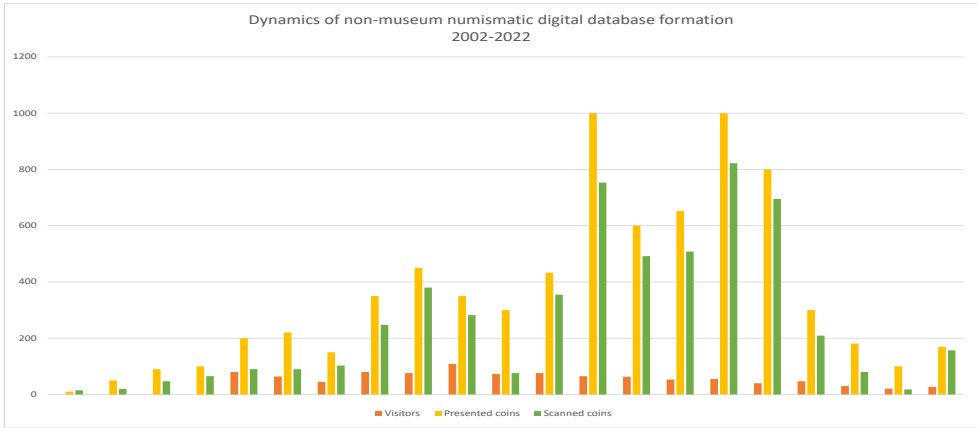

Figure 14. Sari Çiçek coin finds, coins nos. 67, 68, 69

Figure 15. Selevgia coin finds, coins nos. 71, 72, 73

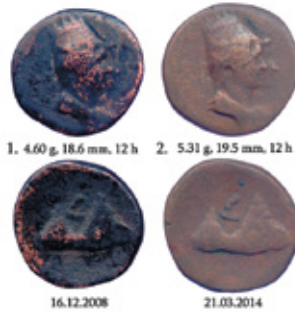
Ռուբեն Վարդանյան, Արմինե Զոհրաբյան, Հասմիկ Հովհաննիսյան
 ՈՐ ԹԱԼՊԱՐԱՆԱՅԻՆ ԴԻՄԱՍԳԻՏԱԿԱՆ ԹՎԱՅԻՆ ԸՏԵՄԱՐԱՆ ԹԱԼՊԱՐԱՆՈՒՄ

Տախր. 1. Ոչ թանգարանային դրամագիրական թվային փոխյաների շրեմարանի ձևավորման դինամիկան

Տախր. 2.

Տախր. 3.

Տախր. 4.

Տախր. 5.

Զարուհի Բարսեղյան

«ՊԱՐՊԱՆԵԼՈՎ ԱՆՑՅԱԼԸ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՎ ՆԵՐԿԱՆ՝ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ ԵՆԶ ԱՊԱԳԱՆ».
ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՅՑԵԼՈՒՄԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Նկար 1. Այցելուների կենտրոն, ընդհանուր պատկեր

Նկար 2. Այցելուների կենտրոն, ընդհանուր պատկեր

Նկար 3. Հայաստանի դրամաշրջանառության պատմությունը մ.թ.ա. 7-րդ դարից մինչև մ.թ. 19-րդ դար

Նկար 4. Հայաստանի Հանրապետության թղթադրամներ և մետաղադրամներ

Նկար 5. Դրամավարկային քաղաքականություն

Նկար 6. Ֆինանսական համակարգ և վերահսկողություն/Ֆինանսական համակարգի հաշվարար/ Ավանդների հապուցումը երաշխավորող հիմնադրամ

Նկար 7 Այցելուների կենտրոնի խաղասրահ